

Obsah

27

2025

100 let,

pro člověka mimořádný věk, pro Kampus Dejvice doufejme první z mnoha stoletých úseků existence. A také důvod, abychom výročí pořádně oslavili. „Hm, zase další nudná oslava, radši se budu učit nebo psát článek,“ slyším pochyby mnohých z vás. „Nuda to nebude, program je našlapaný,“ já na to. Ale pak se zarazím. Protože program, jakkoli zajímavý (a to fakt bude), nemá být hlavním důvodem účasti na slavnosti. I když máme hlavy plné chytrých vzorců, argumentů a teorií, pořád máme uvnitř základ v podobě emocionální chlupaté opice. A ta potřebuje sem tam absolvovat pořádný rituál, v jehož rámci se s ostatními navzájem ujistí, že patří k sobě, mnohé je spojuje a mohou se na sebe spolehnout. Jestli je VŠCHT v něčem silná, je to právě síla vzájemných vazeb a chuť být pospolu. Tak 11. 6. nic neplánujte a pojdte si to společně užít na plné pecky!

Michal Janovský

3
4
6
11
12
14
20
21
22
23
24
25
26
27

Pod mikroskopem
CEPKO
Rozhovor s Věrou Dvořáčkovou
Program oslav Kampus 100
Ohlédnutí
Rozhovor s Michalem Ďurovičem
Culture shock
Absolvent
Z hloubi duše
Nenechte si ujít
Hledá se
Knížní inspirace
Co na to doktor Kachekran?
Zákoutí

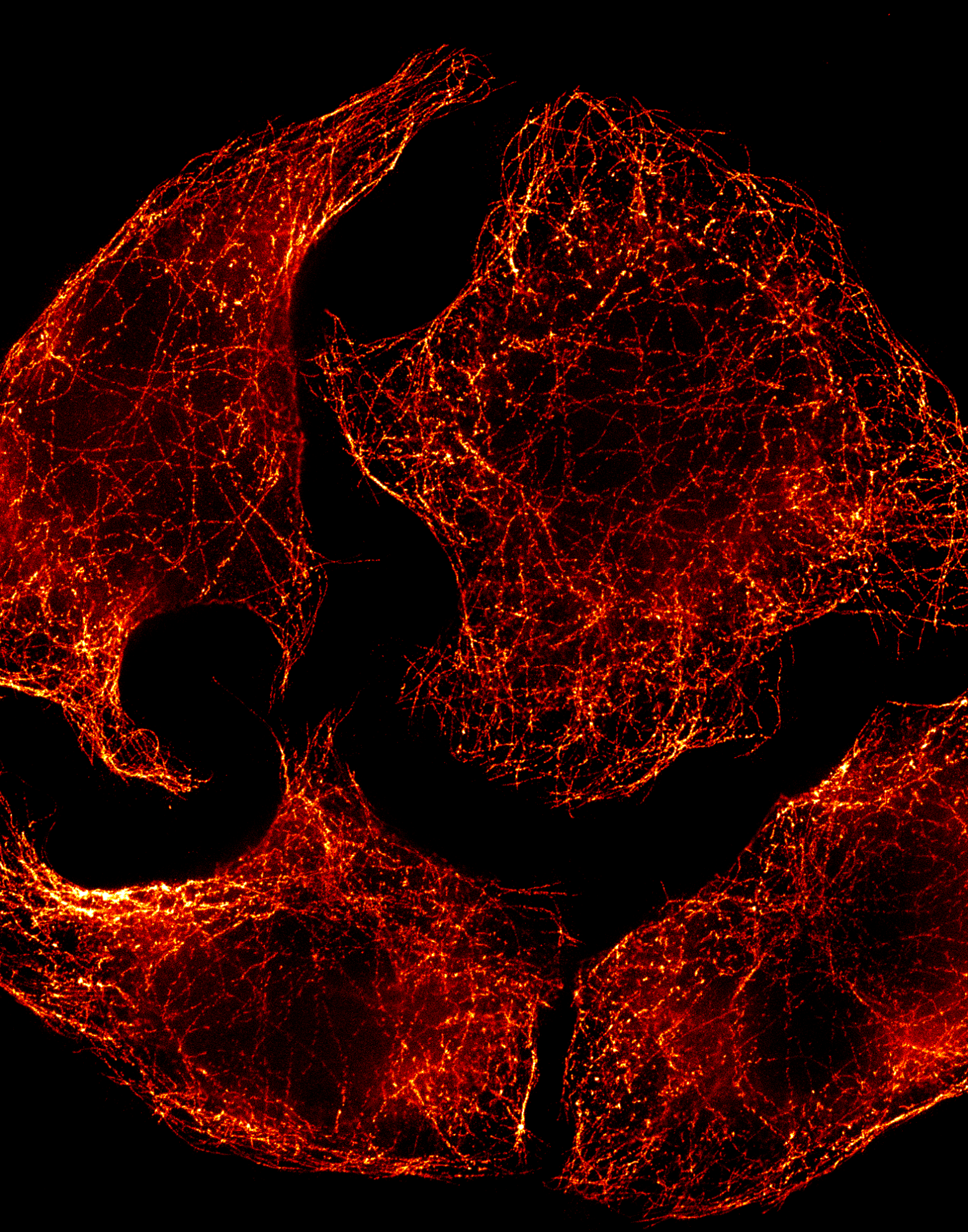
Redakce
Šéfredaktor
Kontakt na redakci
Design a sazba
Spolupráce
Foto na obálce

Jakub Drahonský, Jan Kříž, Lumír Košař, Jonáš Priškin, Anna Průšová, Bára Pultar Uhlíková
Michal Janovský
michal.janovsky@vscht.cz
Annemarie Havlíčková
Jolana Lukešová, Jan Havlík, Vladislava Kůželová, Lenka Balíková, Kateřina Kašparová
Vojtěch Musil

Pod mikroskopem

Anežka Teissingová,
Ústav biochemie a mikrobiologie

Mikrotubuly lidských buněk prsu zobrazené mikroskopií stimulované
deplece emise fluorescence (imunofluorescenční značení)

CEPKO: systémová podpora pedagogických dovedností na VŠCHT

Lucie Černá

Pedagogická činnost je jedním z klíčových pilířů akademické práce – a přesto bývá ve vysokoškolském prostředí dlouhodobě podceňována. Na VŠCHT Praha jsme se proto rozhodli tuto situaci změnit. V rámci projektu financovaného z OP JAK vzniklo **Centrum rozvoje pedagogických kompetencí** (CEPKO), které nastaví udržitelný a promyšlený systém vzdělávání v oblasti pedagogiky, didaktiky a vysokoškolské výuky napříč fakultami. Některé aktivity již běží, další jsou ve stadiu přípravy a hledání optimální cesty.

Projekt má jasnou vizi: poskytovat cílenou a postupnou podporu akademickým pracovníkům v tom, jak učit. Začínáme u začínajících učitelů a doktorandů, kteří často vstupují do výuky po horní rysku naplnění odbornými znalostmi, zato bez potřebného pedagogického zázemí. Chceme jim pomoci zvládnout výuku s větší jistotou, menším stresem a s větším dopadem na studenty. Pokročilejším pedagogům pak nabízíme nástroje, jak výuku inovovat, sdílet zkušenosti a promýšlet vlastní výukovou praxi – včetně možností kolegiální podpory či individuálních konzultací.

Tři pilíře rozvoje: systém, online podpora a komunita

1. Plán rozvoje pedagogických kompetencí

Cílem je vytvořit systém, který bude odpovídat reálným potřebám učitelů. Začínáme analýzou současného stavu (včetně evaluací výuky studenty) a budujeme logicky strukturovaný plán vzdělávacích aktivit. Ten zahrnuje základní i pokročilé kurzy, workshopy, skupinové i individuální formy podpory. Rámec výuky je členěn do několika úrovní podle míry zkušeností a rolí učitele – od doktorandů přes samostatné vyučující až po garanty studijních programů. Součástí plánu je i **program kolegiální podpory**, v němž si učitelé budou navštěvovat výuku a poskytnou si vzájemnou zpětnou vazbu – bez hodnocení, zato s důvěrou a respektem.

2. Metodická online podpora

V prostředí LMS Moodle vznikne časem sada tematických kurzů a podpůrných materiálů. Těšit se můžete například na nový kurz *Didaktika pro vysokoškolské učitele* s důrazem na přehlednost a praktické ukázky. Kromě toho bude připraven i kurz zaměřený na využití technických nástrojů ve výuce (včetně využití AI jako asistenta pedagoga), návody pro práci s moduly v SIS nebo přehled často kladených otázek z pedagogické praxe.

3. Klub pedagogů

Tato asi dosud nejviditelnější aktivita je komunitní platformou pro pravidelná setkávání, sdílení zkušeností a navazování kolegiálních vztahů. Klub funguje už nyní a jeho potenciál je zjevný: vytváří prostor, kde se učitelé mohou potkat, inspirovat se, reflektovat svou výuku a nabídnout si vzájemnou podporu.

Kompetenční rámec: co má vysokoškolský pedagog umět?

Jedním z výstupů projektu bude i **Kompetenční rámec pedagogických dovedností**, který poslouží jako podklad pro nově akreditované studijní programy, ale i jako nástroj pro strategické plánování pedagogického rozvoje. Rámec umožní jasně pojmenovat klíčové oblasti výuky – od plánování a organizace přes vedení studentů až po hodnocení a sebe-reflexi.

S jeho pomocí můžeme identifikovat specifické vzdělávací potřeby a nabídnout cílenou podporu – ať už formou rychlokurzů, nebo dlouhodobějších aktivit.

V procesu přípravy kompetenčního rámce se inspirujeme zahraničními i domácími zkušenostmi (např. CERPEK MUNI, Paedagogium UK, univerzity v Nizozemsku, Estonsku či Finsku). V analýze se zaměřujeme také na to, čím je výuka na technicko-přírodovědných vysokých školách specifická – a jak tuto specifickou promítnout do vzdělávacích přístupů.

Co už běží a co nás čeká

Na některých činnostech se už aktivně pracuje. V rámci pilotního běhu programu kolegiální podpory probíhá **příprava skupiny učitelů na vzájemné návštěvy výuky**. Jejich nasazení a zájem jsou příslibem, že se tato forma kolegiální podpory může stát pevnou součástí profesního rozvoje našich VŠ učitelů. Postupně se rozvíjí také spolupráce mezi fakultami. Zapojení angažovaných akademiků z různých pracovišť je klíčové – nejen pro koordinaci aktivit, ale i pro to, aby podpora pedagogických dovedností nebyla izolovaným projektem, ale součástí širší kultury na VŠCHT.

Společně k lepší výuce

CEPKO je promyšleným krokem k tomu, aby pedagogická práce na VŠCHT dostala systematickou oporu a prestiž, kterou si zaslouží. Věříme, že když vytvoříme prostředí, kde se učitelé mohou vzdělávat, rozvíjet a zároveň si navzájem pomáhat, promítne se to nejen do kvality výuky, ale i do spokojenosti studentů i učitelů. Vyučování je tvořivá, náročná i krásná práce. A stejně jako výzkum, i ona si zaslouží podporu a respekt.

Pokud chcete nastartovat své pedagogické dovednosti, přihlaste se na crash course pro začínající učitele 2. a 3. června 9–15 hodin v Uhelně.

Zakládací listina kampusu je nezvěstná. A základní kámen, ten...

Michal Janovský
Foto: Stela Kasperanová

Když začala VŠCHT organizovat na popud docenta Sýkory oslavu 100 let od položení základního kamene Kampusu Dejvice, zněla první otázka: A kde ten kámen vlastně je? O jeho osudu se tradovalo několik zaručených zpráv, včetně uložení kamene do zamořeného experimentálního tunelu pod budovou A. Světlo do temnoty domněnek nakonec vnesla až důkladná odborná práce historičky **Věry Dvořáčkové** z Ústavu učitelství chemie a humanitních věd VŠCHT Praha a Masarykova ústavu a Archivu AV ČR.

Proč vlastně vznikl Kampus Dejvice? A kolik lidí měl obsloužit?

Na pražské české technice, která byla a stále je nejstarší a největší technicky zaměřenou vysokou školou v republice, studovalo ve dvacátých letech dvacátého století již více než pět tisíc studentů. Před stavbou dejvického kampusu se ČVUT nacházelo až na 35 různých místech v Praze, což jejímu provozu příliš neprospívalo. O vhodných a důstojných podmínkách k výuce v některých z těchto prostor přitom nemohla být příliš řeč.

Jaké další univerzity tehdy v Československu existovaly?

Pokud bychom hovořili pouze o technicky zaměřených vysokých školách, dopočítali

bychom se vedle ČVUT do čtyř: Deutsche Technische Hochschule Prag (tedy pražská německá technika), Česká vysoká škola technická v Brně, Deutsche Technische Hochschule Brünn (brněnská německá technika) a Vysoká škola báňská v Příbrami. Mimo technické obory tu však samozřejmě byly Univerzita Karlova v Praze, Masarykova univerzita v Brně či olomoucká teologická fakulta. Málo známou skutečností je dnes někdejší existence Ruské svobodné univerzity v Praze, jež byla zřízena v roce 1923 pro ruské studenty z řad politických emigrantů.

Co znamenalo založení dejvického kampusu pro tehdejší mladou republiku?

Vybudování reprezentativního a moderně pojatého umístění pražské české techniky,

líhně vědeckotechnické a průmyslové elity státu, mělo opravdu velkou prioritu. Masarykovská republika přikládala vzdělání, natož organizovanému v češtině, pro jazykově českou část obyvatelstva, a osvětě mimořádnou důležitost pro svůj utěšený rozvoj a respektované postavení v Evropě.

Jaké byly předpokládané náklady na výstavbu kampusu a kdo je měl platit?

V roce 1925 se očekávalo, že by se celkové náklady měly vyšplhat cca k částce 200 milionů tehdejších československých korun, přičemž převážná část měla být hrazena státem.

Jak se v průběhu let měnila role technických věd v kontextu československého vzdělávání?

Pozice technických věd se od devatenáctého století až po druhou polovinu století dvacátého přesouvala v rámci vědního systému od určité periferie až k vědám těšícím se velmi privilegovanému postavení. Prvotní publikový přístup působil ve vztahu ke všem vědním oblastem a oborům patrně nejvýše. Dramatický posun nastal po skončení druhé světové války, kdy se od technických a přírodních věd očekávala rychlá a efektivní pomoc při zabezpečování utěšeného rozvoje národního hospodářství, zdecimovaného nejen válkou, ale i neorganickými zásahy komunistického režimu.

Které další lokality byly zvažovány pro stavbu pražských technických škol a proč nakonec zvítězily Dejvice?

Zvažovány byly ještě Královské Vinohrady či Letenská pláň, nicméně Dejvice se v dané době ukázaly jako jednoznačně nejvýhodnější varianta. A to zejména finančně, dejvické pozemky byly zkrátka levnější.

Slavnost položení základního kamene Kampusu Dejvice proběhla 21. června 1925. Proč bylo vybráno právě toto datum a jaká symbolika se k němu váže?

Ačkoli je datum 21. 6. v českých dějinách nejčastěji připomínáno jako den, kdy bylo popraveno 27 českých pánů po bitvě na Bílé hoře, což by spíše korespondovalo s nešťastným osudem základního kamene ČVUT, zcela jistě nehrálo při jeho pokládání v roce 1925 žádnou, natož symbolickou roli. Datum bylo nicméně vybráno i s ohledem na červnový jubilejní sjezd Spolku československých inženýrů a architektů, jehož se slavnostní akt položení základního kamene stal součástí.

Co vás jako historičku na této akci nejvíce zaujalo?

Možná bych zmínila obrovskou demonstrační podporu většiny tehdejších (tedy tisíců) studentů ČVUT v podobě pochodu od historické budovy na Karlově náměstí až do Dejvic.

Základní kámen Kampusu Dejvice má dramatický osud a váže se k němu spousta

mýtů. Co k tomuto tématu vybádali profesionální historici?

Základní kámen zcela jistě přečkal bez větší újmy druhou světovou válku, ačkoli není jisté, zda ji přežila i základní listina depónovaná uvnitř. Víme jistě pouze to, že v roce 1953 jej – patrně vlivem nepozornosti či diletantství – rozbořili bagrem členové Posádkové správy Prahy 6. Rektorátu ČVUT byla dle dochovaného protokolu předána kovová schránka, zámek, který ji uzavíral, a pamětní mince z let 1924–1925. Zda se v tuto chvíli ve schránce stále nacházela základní listina, netušíme. V každém případě je v současné době nezvěstná nejen ona, ale i zmíněné předměty, jež byly prokazatelně vysoké škole předány.

Antonín Engel je ústřední osobností za původní urbanistickou koncepcí Kampusu Dejvice. Jaké hlavní principy jeho urbanistického řešení jsou dodnes patrné?

Jeho hlavní urbanistický vklad je na první pohled zřetelný v geometrické koncepci hlavního dejvického náměstí a jeho okolí.

Engelova koncepce byla ovlivněna i jeho vídeňským učitelem Otto Wagnerem. V čem konkrétně je tento vliv nejvíce vidět v Dejvicích?

Zejména ve snaze vybudovat v Dejvicích moderní velkoměstskou čtvrť, kde se nacházejí v příhodných funkčních i uměleckých vazbách rezidenční, kancelářské i infrastrukturní stavby. Zajímavým, typicky „wagnerovským“ prvkem byla volná vnitřní prostranství (*Luftzentren*) namísto klasických parků, jak vidíme právě i uvnitř dejvického kampusu.

Jak ovlivnily následné dějinné události realizaci původního Engelova plánu kampusu?

Z původního plánu zahrnujícího celkem deset vysokoškolských objektů se realizace dočkaly pouze dva: dnešní budovy A a B VŠCHT Praha. Výstavbě dalších zamezila světová hospodářská krize a následná druhá světová válka.

Jak byly budovy VŠCHT využívány během

druhé světové války?

Poté, co byly všechny české vysoké školy v listopadu 1939 po protinacistických studentských demonstracích uzavřeny, dostal se jejich movitý i nemovitý majetek zcela do rukou nacistické okupační správy. Dejvické vysokoškolské budovy tak pro příštích šest let sloužily jako kasárna, lazaret, sklad apod. Movitý inventář byl z větší části ukraden, zničen či poškozen.

Proč zůstal funkční jediný ústav – Kloknerův?

Kloknerův ústav (tehdy Výzkumný a zkušební ústav hmot a konstrukcí stavebních) sice tvořil součást ČVUT a jako takový byl v roce 1939 rovněž uzavřen. Roku 1940 se však jeho vedení podařilo docílit jeho znovuotevření na základě argumentace, že jde o instituci, která není primárně zacílená na výuku, ale na praktické zkušebnictví realizované na unikátní přístrojové základně. Činnost Kloknerova ústavu byla sice obnovena pod požadavkem spolupráce s říšskými firmami, zvláště se zbrojním koncernem Junkers Flugzeug- und Motorwerke, ale díky tomu bylo možné zaměstnat celou řadu vyučujících a studentů, kteří se ze dne na den ocitli bez práce, resp. bez možnosti studia. Řada z nich tu mohla navíc pokračovat v přípravě svých diplomových, doktorských či habilitačních prací.

Co přinesla změna urbanistické vize po roce 1957 a jakým způsobem ovlivnila rozvoj Kampusu Dejvice do dnešních let?

V roce 1957 byl sice definitivně opuštěn Englem zvolený neoklasicistní sloh, ale jeho představa o vybudování dejvického vysokoškolského kampusu nikdy nezapadla. Je poněkud paradoxní, že Antonín Engel se rozhodl projektovat nový komplex budov ČVUT v neoklasicistním pojetí, neboť je považoval za nadčasové. Po druhé světové válce se však daný styl jevil již jako překonaný a především ve své monumentálnosti, propracovanosti a zdobnosti zbytečně nákladný. Pozvolna – s poměrně velkými časovými odstupy – tak byla dostavována sídla dalších součástí ČVUT v aktuálních architektonických pojetích. Před rokem 1989

vznikla hřebínková struktura fakult strojní a elektrotechnické v novofunkcionalistickém stylu a budova stavební fakulty zastupující brutalistní architekturu. V novém tisíciletí byly prázdné stavební pozemky kampusu doplněny o moderní budovy Národní technické knihovny a fakult architektury a informačních technologií.

Jak jsou k dnešnímu dni zpracovány archivní materiály k dejvickému kampusu (a VŠCHT)?

Většina relevantních materiálů se nachází v Archivu ČVUT sice v oficiálně nezpracovaném stavu, ačkoli značná část z nich je aspoň základním způsobem roztržena a opat-

řena provizorním inventářem či soupisem. Důležité, i když různou měrou přístupné materiály lze nalézt v Národním archivu, ve fondech různých státních institucí, zvláště ministerstev. Se samotným Antonínem Engelem a jeho prací se lze seznámit v Archivu Národního technického muzea.

Proč je důležité věnovat se studiu pramenů?

Vše, co se děje dnes, má své historické kořeny. Pokud jim porozumíme, zorientujeme se lépe i v současnosti. Budou pro nás vodítkem k tomu, z čeho je dobré se poučit, čím se můžeme inspirovat, na co je vhodné navazovat.

Jakým dalším projektům se věnujete ve svém výzkumu?

Na VŠCHT řeším v současné době projekt Ministerstva kultury NAKI III – Technická inteligence v českých zemích a v Československu 1707–1950, který se věnuje zkoumání toho, jak se v českých zemích a v Československu první poloviny dvacátého století (z)formovala tzv. technická inteligence. Z dosavadních výzkumů již vyplývá, že jde v rámci evropského prostoru o fenomén v mnoha ohledech jedinečný, který zmapujeme jednak kvantitativně v podobě veřejné databáze, jednak tematicky formou knižní monografie. Výstupy by měly být dostupné na konci roku 2027.

Bc. PhDr. Věra Dvořáčková, Ph.D.

Věra Dvořáčková je absolventkou fakult filozofické a pedagogické Univerzity Karlovy v oborech český jazyk a literatura, historie, archivnictví a pomocné vědy historické. Doktorské studium v oboru česká filologie vystudovala na Filozofické fakultě UK.

Je vědeckou pracovnící oddělení dějin Akademie věd Masarykova ústavu a Archivu AV ČR, v. v. i., kde se badatelsky zaměřuje na dějiny vědy a techniky 19. a 20. století s akcentem na dějiny vědeckých institucí a osobností a na metodologické a konceptuální zázemí dějin vědy. Zároveň působí na Ústavu učitelství a humanitních věd Vysoké školy chemicko-technologické v Praze.

V roce 2020 jí byla udělena Cena Akademie věd ČR za mimořádný výsledek výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a v roce 2021 Cena Miroslava Ivanova za nejlepší publikaci v oblasti literatury faktu v kategorii české dějiny. Roku 2022 získala třetí místo v soutěži Slovník roku 2020–2021 (v kategorii Cena poroty za encyklopedii historickou) a rovněž Cenu rektora Vysoké školy chemicko-technologické v Praze.

K jejím nejvýznamnějším autorským či spoluautorským publikacím patří knižní monografie *Osudy Ústavu pro jazyk český* (2011), *Science overcoming borders?* (2018), *Dějiny Československé akademie věd I, 1952–1962* (2019), *Science below Rokoska Hill* (2019), *Stavbám na kloub* (2021), *100 let Kloknerova ústavu* (2021), *Habitus českého vědce 1918–1968: Příklad dvou generací* (2021), *Zaostřeno na chemii* (2022) či *Dějiny Československé akademie věd II, 1963–1970* (2024).

VÍTĚZNÉ NÁMĚSTÍ STAGE

16.00 Circus Brothers
17.30 Přepište dějiny live
19.00 Orchestr VŠCHT a ČVUT
19.30 Slavnostní ceremoniál
k výročí KD
21.00 Velké hudební překvapení

22.30 Velkoplošný videomapping
(David Vrbík)

TECHNICKÁ STAGE

15.00 Loutková show pro děti I
15.30 – 17.00 Dětský den
17.15 Loutková show pro děti II

1925
2025

11
06

ČVUT

VŠCHT

KTF UK

ÚOCHB

NTK

PRAHA 6

Cross Campus
22. 4. 2025

Foto: Karolína Tůmová

Ballingův pochod
23. 4. 2025

Foto: Tomáš Balický

Hanami
22. 4. 2025

Foto: Richard Nevšímal

Od záplav po profesuru: Michal Ďurovič o záchraně památek a Mánesova Kalendária

Jakub Drahonský
Foto: Vojtěch Masojídek

Dlouholetý technolog a konzervátor restaurátorských pracovišť Národního archivu a Národní knihovny **Michal Ďurovič** zasvětil svůj profesní život ochraně kulturního dědictví. Na VŠCHT Praha vede Ústav chemické technologie restaurování památek, kde propojuje přírodní vědy, materiálové inženýrství, restaurování s úctou k historii. V rozhovoru bilancuje svoji profesní dráhu, komentuje vývoj oboru i aktuální výzvy – od povodňových zásahů po vývoj protipožárních obalů a restaurování ikonických památek, jako je Mánesovo Kalendárium na Staroměstské radnici.

Vaše kniha „Restaurování a konzervování archiválií a knih“ z roku 2002 je považována za klíčový zdroj v oblasti péče o písemné památky. Jaké hlavní změny a pokroky v této oblasti jste zaznamenal od jejího vydání?

Je to už 23 let od vydání, co jsme knihu s kolegy napsali, takže se přirozeně hodně věcí změnilo. Dokonce v současné době uvažuji o tom, že připravíme druhé, rozšířené a přepracované vydání. Hodně jsme se posunuli například v konzervování fotografických materiálů. V době vydání knihy byl tento obor v Čechách a na Slovensku teprve v plenkách. Dalším příkladem je restaurování voskových pečeti. Toto téma bylo řešeno na VŠCHT v rámci několika diplomových prací a dokonce jedné doktorské práce. Za tu dobu jsme se v různých oblastech zdokonalili a pronikli hlouběji. Proto by bylo potřeba některé kapitoly přepracovat nebo doplnit o nové poznatky.

Jaké jsou rozdíly mezi přístupem restaurátora v devadesátých letech a dnes?

Budu mluvit o oblasti konzervování a restaurování archivních a knihovních sbírek. Je to poměrně dost velký rozdíl, protože v osmdesátých či devadesátých letech šlo o poměrně invazivní zásahy do písemných památek, kdežto dnes se snažíme přistupovat k restaurování tak, abychom co nejméně zasahovali do samotného objektu, a spíše se snažíme stabilizovat jeho stav. Uvedu příklad z minulosti. Když jsem začínal v osmdesátých letech, tak pergamenové listiny, které byly v minulosti ukládány složené, se vyrovnávaly a musely být dokonale vyrovnány. Někdy s prominutím potom vypadaly jako prkno. Dneska je přístup jiný, vyrovnávají se jen ty sklady a deformace, které listinu poškozují nebo třeba brání přečtení textu a zbytek se prostě nechá tak, jak je. Podobně je to u voskových pečeti, které jsou nezbytnou součástí pergamenových listin. Dříve se doplňovala – v případě chybějící větší části – celá tzv. pečetní miska.

Dnes se, když je třeba poškozený okraj, pouze voskovou směsí zafixuje tak, aby se poškození dále nerozšiřovalo. Žádné velké doplňování tvaru. Tedy v první řadě jde o to

objekt stabilizovat, ale zároveň k němu přistupovat velice citlivě a udělat co nejméně zásahů, pokud možno odstranitelných.

Jak hodnotíte současný stav vzdělávání v oblasti restaurování v České republice?

Tam se odehrál od devadesátých let minulého století velký skok. Když jsem v této oblasti začínal, jediná škola pro restaurátory papíru byla Střední průmyslová škola grafická v Praze, tzv. Hellichovka. Ta stále funguje a vychovává vynikající a velmi šikovné restaurátory dodnes. Na VŠCHT s naším oborem začal pan profesor Zelinger v roce 1974, ale ten ze začátku vychovával pouze technology. Teprve od roku 2004, kdy byl akreditován profesní restaurátorský program, na VŠCHT vychováváme vedle technologů také restaurátory. Obdobný studijní program je na Masarykově univerzitě a nesmím zapomenout samozřejmě na Fakultu restaurování pardubické univerzity. Existuje také řada vyšších odborných škol, kde můžete studovat restaurování různých materiálů. Takže nabídka vzdělání v tomto oboru je v současné době velká, možná až příliš.

Vaši absolventi dnes působí v předních kulturních institucích. Jak podle vás vypadá ideální vzdělání restaurátora v 21. století – jak moc má být o chemii a jak moc o umění?

Má-li proces konzervování a restaurování památky k něčemu být, musí se vždy sejit tři profese. Nad objektem se musí sejít technolog/chemik, který zastupuje přírodní vědy, musí tam být samozřejmě restaurátor a dále je potřebná přítomnost humanitně vzdělaného odborníka, ať už je to knihovník, archivář, nebo kunsthistorik. A přesně tento požadavek musí reflektovat studijní programy, ať vzděláváme technology pro oblast památkové péče, nebo výkonné restaurátory. Na VŠCHT se tímto požadavkem řídíme a myslím, že naše studijní programy jsou toho důkazem.

Musí se tedy prolínat i vzdělání těchto tří profesí, aby si navzájem rozuměli.

Přesně tak. Musí si rozumět a komunikovat spolu. Takže přírodovědec, chemik a technolog musí znát dějiny umění a mít přehled

v humanitních oblastech, musí mít i představu o tom, co je restaurování, co obnáší umělecké řemeslo. O restaurátorovi a kunsthistorikovi/archiváři/knihovníkovi to samozřejmě platí také, jen v opačném gardu.

Kam se podle vás ubírá vývoj v oboru? Ovlivňuje již restaurování digitalizace a umělá inteligence?

Narazil jste na ne zcela velkého příznivce digitalizace. Je to trochu problém. Samozřejmě nemám nic proti těmto technologiím. Já jen vidím v paměťových institucích, jako jsou archivy, knihovny, že těžiště začíná být právě v digitalizaci objektů, což je naprosto v pořádku. Informace se zpřístupňují široké veřejnosti a také samotný objekt je chráněn.

Na druhou stranu finančních prostředků vždy bude málo a na samotné restaurování tak zbývá stále méně. Je to prostě na úkor péče o samotný fyzický stav. A to si myslím, že z dlouhodobého hlediska není správné. Správné by bylo oba směry vybalancovat, ale to se zatím neděje a mám z toho do budoucnosti poměrně velké obavy. Vždy samozřejmě záleží na konkrétní instituci a jejím vedení, trend je ale zřejmý. Protože jsem v oboru od roku 1983, vidím především v posledních letech, že důraz je kladen jen a pouze na digitalizaci. Nástup těchto technologií prostě začíná samotné fyzické restaurování trochu válcovat. Škoda. Ideální by bylo ten poměr vyvážit a používat tyto technologie jen v oblastech, kde je to vhodné. Například využití 3D tisku pro doplňování chybějících částí třeba soch, keramických nebo skleněných nádob.

Vaše specializace zahrnuje materiály jako papír, kůže a pergamen. Který z těchto materiálů považujete za nejnáročnější na restaurování a proč?

Nedá se to sice říct úplně jednoznačně, ale myslím si, že nejnáročnější jsou pergameny, resp. pergamenové listiny. Tento materiál je extrémně citlivý na změny relativní vlhkosti, které způsobují následně rozměrové změny. Když si představíme, třeba v případě středověkých rukopisů, že na pergamenu je nějaká iluminace, iniciála, pak právě rozměrové změny podkladu-pergamenu způsobují, že

barevná vrstva této iluminace na rozměrové změny pergamentu nereaguje stejně, začíná prskat, tzv. krakeluje a začíná se od podložky oddělovat. V tento okamžik musíme restaurovat, respektive tuto barevnou vrstvu k podložce zafixovat. Ale citlivé jsou rozhodně i ostatní materiály, mezi velké výzvy patří například různé historické fotografické techniky či archiválie z doby nedávné.

Můžete se podělit o zajímavý či neobvyklý případ z vaší praxe, který vás obzvláště zaujal nebo pro vás byl výzvou?

Za ty dlouhé roky, co jsem v praxi, toho bylo opravdu hodně, ale velkou výzvou byly povodně v roce 2002. Na to se nezapomíná, jen to obrovské množství poškozeného novodobého a historického materiálu. Jednoznačně

považuji za velký úspěch, že se toho tolik podařilo zachránit. Dokumenty se po vyjmutí z bahna, opláchnutí vodou a popsání musely rychle zmrazit, pak – po nějaké době – následně rozmrazit, vydezinfikovat a část se pak restaurovala (a ještě dnes se stále restauruje). A mluvím o téměř 2000 m³ kostek ledu, ve kterých byly „uvězněny“ archiválie a knihy. Za čtyři roky, od roku 2004 do roku 2008, se povedlo dokumenty vysušit, vydezinfikovat a tím pádem i zachránit.

Co jsem tehdy silně pociťoval a oceňoval, že vláda i jednotlivá ministerstva záchranu dokumentů vzaly za své. Podpora a snaha situaci vyřešit byla obrovská. Sliby – aspoň jejich převážná část – se plnily, což mě tehdy mile překvapilo.

To vše zachraňoval váš tým?

V roce 2002 jsem byl zaměstnán v Národním archivu a společně s kolegy z Národní knihovny jsme na záchraně archiválií a knih velice intenzivně pracovali. Vlastně jsme připravili návrh technologie, jak zmrazené dokumenty citlivě rozmrazit a vysušit (byla vybrána technologie vakuového vymrazování – lyofilizace), následovala dezinfekce v etylenoxidových komorách Národního archivu, no a poté samotné restaurování. Je pravdou, že jsme měli již nějaké zkušenosti z povodní na Moravě v roce 1997. Nabyté zkušenosti byly využity i v loňském roce při povodních na severní Moravě.

Vědecká rada VŠCHT již schválila návrh na vaše jmenování profesorem. Gratulujeme!

Vaše profesura je v oboru materiálového inženýrství. Co konkrétního podle vás tento nový titul symbolizuje pro obor restaurování? Posouvá se tím vaše práce více do průmyslového výzkumu, nebo zůstáváte věrný kulturním památkám?

Děkuji za gratulaci. V každém případě zůstávám věrný kulturním památkám, materiálovému výzkumu v této oblasti, to je můj život. Osobně se domnívám, že toto jmenování je významné především pro náš obor. Jak jsem již říkal, výuku konzervování-restaurování památek na VŠCHT založil pan profesor Zelingher v roce 1974 a vychovávali se tu technologové pro památkovou péči (ostatně jsem absolventem). Od roku 2004 tady máme ještě i směr vlastního restaurování (profesní studijní program). Postupně, od bakalářského přes navazující magisterské studium, jsme dospěli k doktorskému programu v této oblasti. A svoji profesuru vnímám jako takový další stupeň, fázi v našem dlouholetém emancipačním snažení.

A jak se vývoj v oblasti materiálového inženýrství, materiálového výzkumu popsal do každodenní restaurátorské praxe?

Pokud chcete restaurovat, musíte mít v ruce ověřené metody a stabilní materiály. Proto je nedílnou součástí materiálové inženýrství, materiálový výzkum. Než restaurátor skutečně použije na originál například nějaké konkrétní adhezivum, musí látka projít řadou studií a testů a teprve potom lze říct, zda ji lze (nebo nelze) použít při restaurování originálu.

Příkladů, proč je to nezbytné, je mnoho. Jeden je hodně výmluvný. V padesátých letech minulého století jeden restaurátor použil k dezinfikování pergamenových listin Archivu České koruny látku beta-naftol. Postup slepě převzal, látku a její vliv na pergamen vůbec neotestoval. Pustil se do dezinfekce listin, stihl jich vydezinfikovat přibližně dva tisíce, než se zjistilo, že listiny začaly měnit barvu. A tím, že šlo o součást korunovačních klenotů, šlo o neskutečný průšvih. Na druhou stranu od této události bylo evidentní, že bez přírodních věd a důkladného materiálového výzkumu to v péči o památky opravdu nepůjde.

Jste autorem patentů i nových technologií v oblasti restaurování. Jeden z vašich patentů je zařízení pro vysoušení knižního a podobného papírového materiálu. Čím je technologie unikátní?

Právě při povodních v roce 2002 se hledaly způsoby, jak ty kostky ledu a zmrazeného papíru vysušit. Byla to spolupráce s Ústavem chemických procesů Akademie věd a jednalo se o mikrovlnné sušení. Mikrovlnným zařízením můžete především střed papírových bloků při vysušování přehřát až spálit. Navržená technologie pomocí speciálních keramických dlaždic mikrovlnné pole homogenizovalo a tím nedocházelo k lokálnímu přehřívání až spálení sušeného papíru. Po roce 2004, kdy se začalo se sušením zmrazených archiválií, se ale tato metoda nevyužila. Byla totiž zvolena metoda vakuového vymrazování, která byla k sušenému materiálu citlivější a především umožňovala vysoušet daleko větší množství v jedné várce.

Vydvihl byste ještě nějaký další svůj zajímavý patent nebo technologii?

Před několika lety jsme řešili projekt bezpečnostního výzkumu ministerstva vnitra s názvem Pokročilý identifikační element pro rozpoznání archiválií. Na tomto projektu jsme spolupracovali s Chemickou fakultou VUT Brno, Ústavem chemických procesů AV ČR, Centrem organické chemie Pardubice a Národním archivem. Cílem bylo navrhnout neviditelný (neodhalitelný) způsob značení archiválií, který by je umožnil – v případě jejich krádeže a následného nalezení – bezpečně identifikovat. V minulosti totiž bylo ukradeno mnoho cenných archiválií, řada z nich se za nějaký čas objevila na různých zahraničních aukcích nebo v antikvariátech a archivy musely prokazovat, že jsou oprávněnými majiteli. No a po několikaletém výzkumu jsme podali patent, jak neviditelně značit dokumenty a jak je následně identifikovat pomocí rentgenové fluorescence.

V roce 2006 jste se podílel na školení iráckých restaurátorů a pomáhal s vybudováním restaurátorského pracoviště v Bagdádu. Jaké zkušenosti a porovnání s ČR jste si z této mise odnesl?

Předně jsem si odnesl velký respekt k těm lidem, které jsme školili. Byli to pracovníci Národní knihovny a archivu v Bagdádu, který byl válkou v roce 2003 vážně poškozen. V roce 2006 jsme do Bagdádu z bezpečnostních důvodů nesměli, a proto samotné školení probíhalo na Salahaddinově univerzitě v Irbilu. Irácké straně jsme kompletně na základě vládního usnesení vybavili restaurátorské pracoviště přístroji a materiály. Vše se z České republiky převezlo kamiony do Irbilu, zprovoznilo a vybraní zaměstnanci z Bagdádu pak byli proškoleni a zaučení. Součástí byl i navazující kurz restaurování papírových dokumentů a knih. Navazující proto, protože tito pracovníci byli školeni již v roce 2004 nejdříve v Praze a potom v roce 2005 ve Florencii. Během kurzů v Praze a Irbilu se vytvořily mezi námi velmi osobní a přátelské vazby. V Bagdádu, ale obecně v celém Iráku, byla velmi neklidná situace a naši iráčtí „žáci“ vůbec nevěděli, co se děje s jejich nejbližšími doma. Muselo to být pro ně hodně psychicky náročné a stresující, přesto měli stále snahu se něco naučit, byli pracovití, skromní, o všem diskutovali, zajímali se. Po ukončení kurzu bylo vše rozmontováno a převezeno do Bagdádu, ale u toho jsme již nebyli.

V posledních letech vzbudila velkou debatu obnova kalendářní desky pražského orloje. Jak se díváte na tuto kauzu z pohledu odborníka na restaurování a kde podle vás leží hranice mezi věrnou obnovou a tvůrčí reinterpretací? Měl by být restaurátor spíš konzervátor, nebo umělec?

Podle mého názoru restaurátor musí veškeré své znalosti, um a schopnosti dát ve prospěch díla, které restauruje. Nemůže být umělcem ve smyslu volné tvorby, žádné reinterperetace díla. Musí se maximálně vcítit do autora a do jeho díla, které restauruje. Prostě musí potlačit své ego. Ta kauza ohledně nepovedené kopie Mánesovy kalendářní desky, která je umístěna na Staroměstské radnici, je asi z médií známa. Podle mého názoru selhala kontrola ze strany zadavatele. VŠCHT v současné době spolupracuje s Akademií výtvarných umění v Praze na zhotovení nové věrné kopie Mánesova kalendária. Tato kopie nemusí však být materiálově a technologicky stejná jako Mánesův

originál. Ostatně již Mánes udělal některé chyby, zjevně spěchal, podklad dostatečně nevyzrál, takže na samotné malbě se objevily praskliny velmi brzy poté, co desku instalovali na Staroměstskou radnici.

My se v současné době zabýváme výběrem vhodných (stabilních) pigmentů, pojiv, laků a UV absorbérů. Jde o jižní stranu Staroměstské radnice, která je hodně exponovaná slunečnímu záření, ale i povětrnostním vlivům. Výsledkem bude navržení celého postupu, od samotné podkladové měděné desky (má průměr tři metry), její povrchové úpravy, výběr vhodných pigmentů, laků s absorbéry ultrafialového záření. Následně kolegové z Akademie výtvarných umění namalují věrnou kopii. Žádné experimenty a invence již nebudou připuštěny.

Kdo by měl rozhodovat o podobě kulturních památek?

I v tomto případě by se měly setkat ty tři zmiňované profese, o kterých jsem mluvil na začátku našeho rozhovoru. Nemělo by to být rozhodnutí jen jednoho odborníka nebo jedné profese.

Na čem aktuálně pracujete?

Dostali jsme se k zajímavému projektu bezpečnostního výzkumu ministerstva vnitra, ze kterého mám opravdu velkou radost. Zabýváme se ochranou obalů, tzv. archivních krabic, ve kterých jsou dlouhodobě uloženy archiválie v archivech, proti požáru. Povedlo se nám najít fungující retardér hoření, který bude nanesen na povrch těchto archivních krabic.

Retardér se samozřejmě musí důkladně prostudovat a otestovat. Nejen jeho samotná účinnost, ale jeho dlouhodobý vliv na fyzikálně-chemické vlastnosti lepenky, ze které se obaly vyrábí. Na tomto projektu spolupracujeme s Chemickou fakultou VUT Brno a TÚPO (Technický ústav požární ochrany) v Praze a výrobcem těch obalů EMBA Paseky nad Jizerou. Rádi bychom vše chtěli dotáhnout až ke komerčnímu produktu.

Co to je za látku a jak se nanáší, prozradit můžete?

Jde v podstatě o vrstvu bentonitu s vhodným pojivem a tato vrstva chrání archiválie uložené v archivní krabici bariérovým efektem. Retardér se nanáší speciální technikou, a ta je právě předmětem výzkumu. Zatím to vypadá, že směřujeme k použití sítotisku, ale je tam stále ještě spousta problémů k dořešení. V roce 2022 jsme s TÚPO provedli požární zkoušku ve středním měřítku. To už je simulace poměrně dost velkého požáru a navržený retardér byl vysoce účinný a obstál. Dokonale ochránil nejen archivní krabice, ale také archiválie v nich uložené.

Pokud byste měl restaurovat svůj vysněný objekt, co by to bylo?

Nemohu říct, že bych měl nějaký vyloženě vysněný objekt, archiválii, rukopis. Za svůj profesní život jsem měl možnost být u restaurování opravdu řady významných knih a archiválií této země. Jen tak namátkou bych uvedl listiny Archivu České koruny, Vyšehradský kodex, Litoměřický graduál, Zbraslavskou kroniku, Gelnhäusenův kodex, Broumovský urbář, Altmanovo panorama a mnoho a mnoho dalších. Co by mne však jako chemika ohromně potěšilo, by bylo vy-

řešení více než sto let známého problému, kterým je rozpad rukopisů psaných železagalovými inkousty. V knihovnách a archivech je uloženo obrovské množství rukopisů, které jsou psány těmito inkousty (používaly se od starého Říma až do poloviny 19. století). A tyto rukopisy, ať jsou psány na ručním papíru, nebo pergamenu, se rozpadají, a to ze dvou důvodů. Železagalový inkoust je nesmírně kyselý, takže nevratně hydrolyticky poškozuje papírovou, ale i daleko odolnější pergamenovou podložku. Navíc obsahuje nejen železnaté/železité ionty ze zelené skalice, ale mnohdy také ionty mědi, případně zinku. Ty jsou účinné katalyzátory kyselých hydrolyzů glykosidické nebo peptidické vazby, ale také významně urychlují oxidaci těchto materiálů. S kyselou hydrolyzou jsme si vcelku poradili, ale jak zastavit, nebo lépe řečeno zpomalit rozpad způsobený oxidací a eliminovat katalytický účinek zmíněných iontů, ještě uspokojivě vyřešené nemáme. Kdyby se to povedlo, mohlo by to zachránit obrovské množství pomalu zanikajících rukopisů psaných tímto inkoustem v knihovnách i archivech po celém světě. Tento problém jsem viděl snad všude, v Iráku, Peru, v Americe, v Evropě...

Cultural shock

MESD students – Erasmus Mundus Master in Membrane Engineering for Sustainable Development Faculty of Chemical Technology (Coordinator prof. Dr. Ing. Vlastimil Fíla)

We, the MESD students, are a group of people from America, Asia, Europe, and Africa, all engineers pursuing a Master's degree in Membrane Engineering. This is the second semester after we spent our first semester at two different universities: one group in Spain and the other in France. To date, this experience has not only deepened our knowledge in our field but also exposed us to cultural and academic contrasts that have shaped our learning and personal growth.

For those who studied in Zaragoza (Spain), cultural immersion made our experience unforgettable. The interaction between professors and students was very smooth, facilitating communication and learning. Additionally, extracurricular activities enriched our stay, with events like the trip to Monasterio de Piedra, a breathtaking nature reserve. Academically, as engineers, while we were used to technical subjects, our courses were new to us because in Zaragoza, we explored engineering from a business perspective. We developed soft skills, learned brainstorming techniques, and practiced elevator pitches. The MESD program has stimulated our entrepreneurial spirits, making us see engineering as a tool not only for problem-solving but also for creating economic value.

In contrast, those who studied in Toulouse (France) experienced a much more challenging and independent educational system, where learning required greater autonomy. This approach was different from the education styles in most of our home countries, where professors tend to offer more guidance. A curious detail we noticed in everyday life was the French habit of saying *tac* after completing each step in a multistep task—something none of us had seen before.

In terms of cultural differences, Zaragoza introduced us to how Spaniards celebrate and how they use religious festivities as an excuse to gather in the streets. A perfect example of this was the *Fiestas del Pilar* on 12 October, where people of all ages joined in festivities that

transformed the city for two weeks. Another surprising aspect of life in Spain was the noise level in public transport—Spaniards are incredibly extroverted and turn trams and buses into lively social spaces. We also enjoyed the tradition of *tapeo*, where we shared beers with small but delicious portions of food. Moreover, we found that Spaniards are very friendly, which made us feel welcome from the start.

Housing is also different every semester. In Zaragoza, we lived in shared apartments but had private rooms, whereas in Prague, we all reside in student dormitories with shared rooms. This intensified the cultural exchange, leading us to experience diversity even more intensely while learning to embrace our differences.

Finally, one of the most unexpected cultural shocks in Prague was the university's promotion of events like speed dating. Receiving an official email inviting us to an event to find a potential romantic match was entirely surprising for most of us, reflecting a very different approach to social life in the academic setting.

Alina Jogl (Blašková)
Sales operation,
logistics professional
Novo Nordisk

Absolvent

Už na základní škole mě bavily přírodní vědy. Matematika a chemie mi dávaly smysl, protože jsem v příkladech a rovnicích okamžitě viděla logiku a jejich řešení pro mě bylo spíše otázkou správného postupu než složitého přemýšlení. Jenže pak přišla VŠCHT a první zápočtový test z matematiky a anorganické chemie. A ten úsměv, se kterým jsem do toho šla? No... rychle zamrzl.

Najednou nestačilo jen dávat pozor na hodině a večer si proletět materiály. Učení mi zabíralo hodiny a hodiny – a stejně jsem měla pocit, že pořád něco nestíhám.

První semestry pro mě byly slušná zkouška nervů. Některé zkoušky jsem zvládla až na poslední pokus a byly chvíle, kdy jsem si říkala, jestli to má vůbec cenu. Noční učení, nekonečné laborky, litry kávy. Ale když už jsem byla jednou v tom, rozhodla jsem se vydržet. Postupně jsem si našla systém, přestala panikařit a studium Chemie a technologie ochrany životního prostředí jsem dotáhla do úspěšného konce. Dnes jsem hrdá na to, že jsem mohla studovat na VŠCHT.

Když se zpětně ohlédnu, trochu mě mrzí, že jsem nevyužila možnost vyjet na Erasmus. Mohla jsem si rozšířit obzory, poznat jiné způsoby výuky, zlepšit jazyk a hlavně si užít trochu studentského života v zahraničí. Stejně tak lituji, že jsem se víc nezapojila do mimostudijních aktivit – byla by to skvělá příležitost poznat nové lidi, odreagovat se a nabrat zkušenosti, které by se mi dnes hodily.

Nakonec mi škola dala víc než jen znalosti – naučila mě plánovat si čas, fungovat i na minimálním množství spánku, zvládat stres a hlavně nevzdát se po prvním neúspěchu.

Překážky už беру jako součást cesty a věřím, že se mi tahle vytrvalost bude hodit nejen v práci, ale i v životě. Třeba při mém pokusu přeplavat La Manche v termínu 6.–13. 9. 2025, a to nejen pro radost z výzvy,

ale hlavně proto, že bude spojený s charitativní sbírkou na podporu pacientů s ALS a jejich rodin.

Protože jestli mě VŠCHT něco naučila, tak to, že když si člověk něco usmyslí, nic ho nezastaví. Ani studená voda.

Autentický život není snadný, ale je šťastnější a svobodnější

Vladislava Kůželová

Setkáváme se a mluvíme s druhými lidmi a při tom si činíme nárok na pravdu. Avšak dospět k ní znamená použít to, co je v nás nejosobnějšího. Říkáme tomu autenticita.

Autenticita je schopnost být věrný sám sobě a jednat v souladu se svými hodnotami a přesvědčeními. Autentický člověk nezkrsluje svou identitu ani neimituje někoho jiného, je otevřený, upřímný a čitelný ve své komunikaci a chování. Autenticita a umění být pozitivně naladěný mohou budit zdání, že jsou podobné hodnoty, souvisí spolu, ale mají své rozdíly. Autenticita je více zaměřená na to, kdo jsme, zatímco

umění být pozitivně naladěný je více zaměřené na to, jak se cítíme a jak ovlivňujeme ostatní. Autenticita je více o integritě, zatímco umění být pozitivně naladěný o náladě. Autenticita je více o pravdě, zatímco umění být pozitivně naladěný je více o naději. Obě hodnoty jsou důležité pro nás všechny, ale měla by mezi nimi být rovnováha. Člověk, který je autentický, ale ne pozitivní, může být vnímán jako příliš tvrdý, kritický nebo pesimistický. Člověk, který je pozitivní, ale není autentický, může být vnímán jako příliš povrchní, falešný nebo naivní. Avšak ten člověk, který je zároveň autentický a pozitivní, bývá vnímán jako důvěryhodný, inspirativní a efektivní.

Autentický život není samozřejmostí. Ať už jde o vztahy v rodině, s přáteli, na pracovišti, o náš vztah k penězům, tvořivosti, politice..., jejich úspěšnost či neúspěšnost vždy zrcadlí hlavně to, jaký vztah máme k sobě samotným. Autenticita je poslední dobou slovo, které hýbe společností. Být sám sebou a žít podle sebe se skloňuje na sociálních sítích, v debatách s přáteli, partnerem, dětmi. Kde ale hledat to pravé já? A hlavně jak moc se máme a můžeme rozhodovat jen podle sebe a toho,

co momentálně chceme a cítíme? Nehrozí pak, že budeme rozhádání se všemi a v životě úplně sami? Autentickému bytí pomáhá nahlédnout na sebe opravdově. Nelhat si. Sžít se s tím, že jsme nedokonalé, omylné bytosti, že děláme chyby, a nést jejich důsledky. Když nás přepadnou nepříjemné myšlenky, nemusíme se jim urputně bránit. Nechme je na sebe působit, prožijeme to, je možné, že nad nimi získáme nadhled a nebudou nás tak děsit. Nechat se na chvíli „něčím“ děsit není totiž úplně špatně. Nemusíme se, a není to ani dobré, neustále snažit o stav štěstí, jak k tomu nabádají moderní příručky, seberozvojové kurzy a koučovací rady. Štěstí jsou totiž jen chvíle, ty chvíle, kdy člověk v sobě má hodně moc bytí (filozofický výraz pro celek všeho, co bylo, je a bude). Není to jen plochá radost z toho, že si koupíte nové šaty, dobře se najíte a napijete. A je dobře, že štěstí netrvá stále. To, když máme pocit, že nám něco chybí, i když vlastně všechno máme, je dobře. Ten nedostatek je tím, co nás vede k tázání. Tázání k sebepoznání. A sebepoznání k autenticitě.

Jak se tedy učit, a třeba i naučit, být autentický? Jedná se o proces, proto na sebe nespěchejte. Uvědomte si, že abyste se stali autentickými a vlastně sami sebou, potřebujete na to čas. U některých půjde projevení autenticity rychleji, u některých bude práce o něco delší, ale na konci celé cesty bude očekávaný výsledek. *Uvědomte si sami sebe.* Je to jeden z nejdůležitějších kroků. Začněte se tedy poznávat. Zamyslete se nad svým fungováním v práci a osobním životě, jde vám o to, abyste se poznali co možná nejkomplexněji. Nevynechávejte tedy žádnou z oblastí svého života. Zamyslete se, jaké jsou vaše hodnoty, co pro vás má v životě smysl, co vás motivuje. Tento krok je absolutním základem k poznání autenticity. *Budte sami sebou.* Občas se můžete ocitnout v situaci, kdy vás strhne okolí, dav nebo jen kolega. Nedejte se. Nenech-

te se ovlivňovat pocity nebo očekáváním jiných lidí, ať už se jedná o jakkoliv blízkého člověka. Nejdůležitější je, abyste zůstali věrni sami sobě a vyjadřovali se na základě vlastních přesvědčení. V tomto kroku směrem k tomu být autentický je důležité nemít strach z odlišnosti. Protože vždycky, když nejdete s davem, lišíte se. Proto nemějte strach a vyjádřete svůj jedinečný pohled na danou situaci. *Přijměte sebe takové, jací jste.* Když si uvědomíte, kým jste, a nebojíte se projevit, začíná cesta k přijetí toho, co jste o sobě zjistili. Pomůže vám s tím i to, že si uvědomíte, že děláte chyby, že nejste ve všem tak dokonalí, jak jste si mysleli. A hlavně, když sami sebe přijmete, dokážete se smířit s tím, že takto je to v pořádku. *Důvěřujte si.* Autentický člověk má víru sám v sebe, věří v sebe, ve své schopnosti, buďte si vědomi vlastní hodnoty. Jste autentičtí a právě díky tomu máte co nabídnout. Právě ona jedinečnost z vás dělá někoho, kdo má vlastnosti a schopnosti, které ostatní postrádají. Pokud se tedy ve vašem okolí objeví nějaká výzva, přijměte ji a rozvíjejte svoji autenticitu. *Procvičujte své vyjadřování,* kdykoli je to možné. Zkoušejte vyjádřit sebe sama. Povídejte o svých přesvědčeních, názorech a o tom, jak se cítíte. Aktivně na tomto pracujte a nebojte se vyjadřovat to, co je ve vás. Čím více budete svou autenticitu procvičovat na veřejných místech, při různých diskusích, konferencích apod., tím více vám to začne být pohodlnější a přirozenější. *Vnímejte názory druhých.* Reflektujte i to, jak vás vidí ostatní. Vnímají vás tak, jak se vy sami cítíte a vidíte? Všimněte si toho, zda váš autentický projev lidé přijímají, nebo zda mají nějaké výhrady. Zamýšlejte se nad tím proč, ale nepochybujte o sobě. Jde tady spíš o to, abyste případně odhalili nějaká slepá místa a mohli se rozvíjet dále. Zatímco společnost tlačí na výkon, efektivitu a podřízení se normám, nabádala bych vás k pravému opaku – zastavit se, přemýšlet, nepodlehnout tlaku, najít v sobě odvahu říct „ne“ tam, kde je to proti

vaší přirozenosti, a „ano“ tam, kde cítíte skutečné naplnění. *Dopřejte si pauzu, zavřete oči a zeptejte se: Jsem tohle opravdu já, nebo jen hraju roli, kterou mi někdo přidělil? Nebojte se jít svou vlastní cestou.* Smysl života je aktuální téma. Proč se ptát po smyslu života, když stačí vydělávat, nakupovat a spotřebovávat? V tomhle bláznivém kolotoči můžeme ztratit hlavu. Otázka „proč tu vlastně jsem?“ vás vede zpátky k podstatě. Možná zjistíte, že opravdové radosti máte přímo před sebou, jen jste je v záplavě povinností přehlédli. *Jednou za čas si sedněte o samotě a zkuste si sepsat, co vás v životě opravdu těší. Může to být umění, rodina, sport, cestování... zkuste potom dávat těmto věcem vědomě víc prostoru.* Vnímejte život jako neustálý tok, ne jako úkol, který máme odškrtnat. Místo věčné honby za metou, která stejně nikdy nebude konečná, zkuste ocenit každé „tady a teď“. Uvědomte si, že žítí není jen čekání na výsledek, ale cesta sama. *Když se přistihnete, že jste otrokem termínů a cílů, zastavte se a zeptejte se: „Co je na tomto okamžiku hodnotné samo o sobě?“ Naučte se radovat z drobností, ne jen z velkých triumfů.*

Stojí to vůbec za to? V dnešním technologiemi propojeném světě zůstává autentický přístup k životu a cesta k vlastním zdrojům stále velkou výzvou. Je osobní a dobrodružnou cestou, která není jednoduchá, ale přináší požadované změny a následně větší spokojenost. Pokud naši podstatu ignorujeme nebo dlouhodobě potlačujeme a přehlízíme, může to mít někdy až fatální následky skrze nevyléčitelné onemocnění nebo mnohé závislosti. Zhluboka se nadechněte, zkuste být sami sebou a hledejte, co vám v životě dává opravdový smysl. Je to možná těžká cesta. Ale stojí za to.

Nenechte si ujít!

Terčový závod

15. 5. 2025 | Start: u Lípy republiky v Dejvickém kampusu,
Cíl: Holešovická šachta

1. inženýrská

5. a 11.6. 2025 | Kampus Dejvice – Vektor

Kampus 100. let

11.6. 2025 | Kampus Dejvice

VědaFest

18.6.2025 | Vítězná náměstí

Hledá se

Další volné pozice a detaily uvedených nabídek naleznete na vscht.cz → Úřední deska → Kariéra na VŠCHT Praha → Výběrová řízení

PRÁVNÍK/PRÁVNÍČKA – 962 (plný úvazek):

- Činnosti vyplývající z právní agendy školy

Požadujeme ukončené právnické vzdělání v magisterském studijním programu, spolehlivost, samostatnost, výborný psaný projev, komunikační, organizační a analytické schopnosti. Výhodou je zkušenost v oblasti práva duševního vlastnictví

Kontakt a detailní informace: jolana.lukesova@vscht.cz

SAMOSTATNÁ/Ý MZDOVÁ/Ý ÚČETNÍ – 966 (plný úvazek):

- Vedení mzdové agendy pro přidělenou organizační část
- Komunikace s příslušnými úřady a státními institucemi
- Spolupráce při vytváření interních předpisů

Anglický jazyk podmínkou, zkušenost se zaměstnáváním zahraničních pracovníků výhodou.

Kontakt a detailní informace: jolana.lukesova@vscht.cz

SKLOFOUKAČ/KA TECHNICKÉHO SKLA (sklář), (plný úvazek)

- Provádění náročných sklofoukačských prací, zhotovení laboratorních přístrojů podle přinesených výkresů či vzoru, brusičské práce, opravy a úpravy laboratorních přístrojů, občasná práce s křemenným sklem

Požadujeme doložení výučního listu v oboru, spolehlivost, pečlivost, zodpovědnost, samostatnost, schopnost jednání s lidmi.
Nástup dle dohody.

Kontakt a detailní informace: ivana.zemanova@vscht.cz, tel. 220 443 815

VÝZKUMNÝ/Á A VÝVOJOVÝ/Á PRACOVNÍK/ICE – 570 – CirkTech (plný úvazek)

- Organizace prací na pracovišti CirkTech, zajištění provozu, zajištění údržby, zajištění provozních materiálů a jejich případná následná likvidace, spolupráce při přípravě projektu CirkTech

Požadujeme ukončené VŠ vzdělání (technického směru, strojní, elektro nebo chemie s výhodou), komunikativnost, spolehlivost a zodpovědnost. Nutná výborná znalost ČJ a AJ – komunikace slovem i písmem.
Nástup možný ihned.

Kontakt a detailní informace: petrakm@vscht.cz, tel: 220 444 500

Lhůta pro přihlášky do 16. 5. 2025!

Kniha chemie

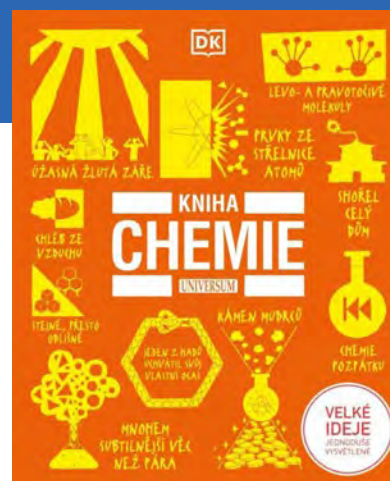
Andy Brunning, John Farndon,
Tim Harris, Robert Snedden

| Jan Havlík

Kniha chemie nabízí neobvyklý pohled na tento obor jako na příběh lidské zvědavosti a vytrvalého hledání odpovědí. Na více než devadesáti příkladech ukazuje, jak odvážné hypotézy, omyly i náhody formovaly dnešní chemii – od výroby piva a prvních představ o struktuře hmoty až po organickou syntézu, chemii polymerů a vývoj nových materiálů. Každé téma je zpracováno stručně a věcně, s podporou ilustrací a schémat, které usnadňují pochopení i složitějších konceptů. Na rozdíl od jiných popularizačních knih se nezastavuje jen u klasických příběhů z historie, ale přináší i detailní pohled na nejnovější objevy, jako je CRISPR nebo technologie mRNA vakcín. Navzdory své srozumitelnosti a popularizačnímu stylu je kniha obsahově překvapivě bohatá. Může být dobrou inspirací pro zájemce o chemii, kteří chtějí lépe porozumět souvislostem, praktickým zdrojem pro učitele hledající, jak propojit svou výuku s praktickým kontextem, ale i příležitostí pro každého, kdo si chce vytvořit představu jak rychle a výrazně se chemie v posledních desetiletích proměnila.

Nakladatel: Universum, 2025

Knižní inspirace

Nové publikace CIS

Konzervování archeologických nálezů

Klára Drábková a kol.

Publikace *Konzervování archeologických nálezů* je určena především studentům se zaměřením na konzervování-restaurování objektů kulturního dědictví. Své čtenáře si však najde i v řadách archeologů a konzervátorů-restaurátorů různého materiálového zaměření, a to jak z muzeí, tak i ze soukromého sektoru. Autoři se komplexně věnují péči o archeologické nálezy od jejich vyzvednutí z naleziště přes průzkum, konzervování až po preventivní konzervaci. Text je doplněn rozsáhlou obrazovou přílohou a řadou příkladů z konzervátorské praxe. Při péči o archeologické nálezy nezdědka vyvstává nutnost rekonzervace v minulosti zpracovaných předmětů, proto jsou v knize zmíněny i historické postupy konzervování. Součástí každé kapitoly je seznam použité a doporučené literatury.

★★ *Proletáři všech zemí, spojte se!*

STŘEDA
13
KVĚTEN

RUDE PRÁVO

1953 ÚSTŘEDNÍ ORGÁN KOMUNISTICKÉ STRANY ČESKOSLOVENSKA

Rude právo
ročník 33
(Právo lidu
ročník 54)

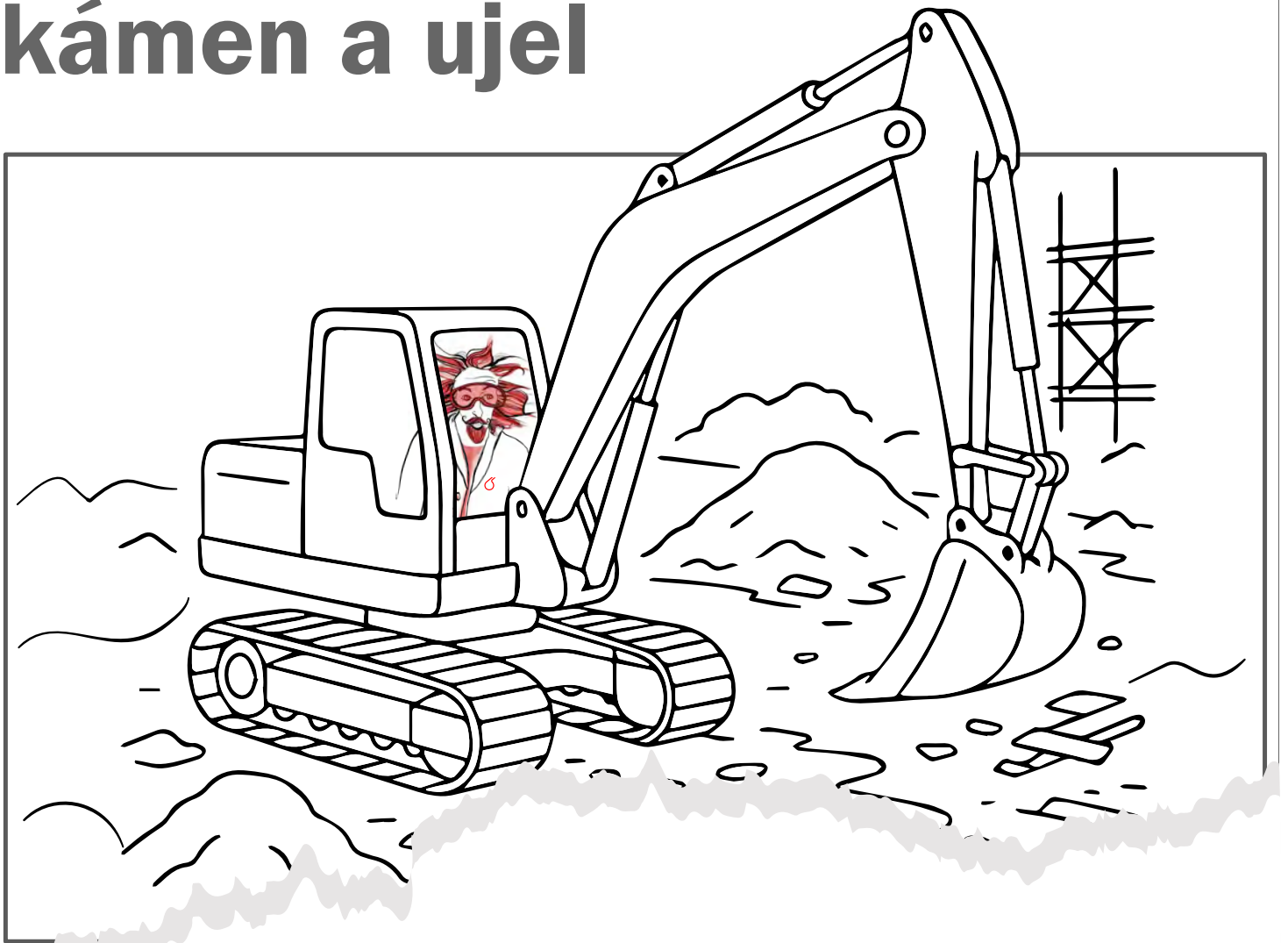
číslo
132
Kčs
1,50

NES V LIA...

Do boje za upevnění pracovní kázně! (str. 1)
Konkretné řídit stranické organizace (str. 2)
Společná odpovědnost družstevníků za výsledky hospodaření JZD (str. 2)
Vládní usnesení o zajištění boje proti škůdcům a chorobám zemědělských rostlin v roce 1953 (str. 2)
Nad stránkami frontových zápisníků... (str. 3)

Vina stávek pracujících proti zblácnění a rostoucí drahotě v zemích pod vládou dolaru (str. 3)
K přerušení anglo-egyptských porad o britské evakuaci Egypta (str. 3)
Za čtvrt roku vstoupilo do KS Velké Británie 2500 nových členů (str. 4)
K událostem v Koreji (str. 4)

Neznámý soudruh bagrista v noci poničil základní kámen a ujel

„(...) Ve snech totiž vstupujeme do světa, který je jenom náš. Ať plavou v nejhlubším oceánu, nebo plují v nejvyšších oblacích.“

Albus Brumbál; z filmu Harry Potter a vězeň z Azkabanu (2004)

Neznámého řidiče při odpočinku vyfotil Lumír Košař.

